

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVI.

V Celovcu, 20. maja 1897.

Štev. 14.

Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja.)

Skozi desetletja so imeli liberalni Nemci v državnem zboru vajeti v rokah in so gospodovali tudi v državi. Po novih volitvah so se razmere spremenile. V novi zbornici odločujejo zastopniki slovanskih narodov in z njimi združeni konservativni Nemci. Nemški liberalci, ki so med seboj razcepljeni v tri stranke, so prišli ob večino in ob nadvlado. Tako nesrečnega in britkega položaja pa liberalna gospôda, ki je vajena drugim narodom zapovedovati, ne more strpeti. Vse liberalne levičarske stranke so po dogovoru napovedale neprestani boj zoper združeno desnico, boj zoper ministerstvo in boj zoper redno in resno delovanje v zbornici. Levičarji so sklenili, da nočejo mirovati in se poprijeti parlamentarnega dela, pred da se razbije „železni obroč“ konservativne desnice; ministerstvo pa hočejo na vsak način prisiliti, da se jim uda ali pa odstopi. Da ložeje dosežejo svoj namen, zmenili so se, po „obstrukciji“ zabraniti redno posvetovanje in tako ustaviti parlamentarni stroj. Iz tega namena oglašajo pri vsakej seji nekaj nujnih predlogov; če le 50 poslancev podpira tak predlog, mora zbornica takoj o njem se posvetovati in o nujnosti glasovati. Poslanec, ki je sprožil nujni predlog, ali kak drugi njegov pristav navadno predlaga, naj se o nujnem predlogu glasuje po imenu. Za glasovanje po imenu pa je treba blizu trideset ure; kajti od 425 poslancev se pokliče vsak po svojem imenu in mora glasno izreči: „da“ ali „ne“. S takim glasovanjem po imenih se potrači zlati čas, potrači se pa tudi denar; kajti vsaka zborniška seja stane blizu 6000 goldinarjev! In tako potratno komedijo so pričeli nezadovoljni levičarji koj v prvi seji (dné 28. apr.) po velikonočnih počitnicah, v kateri so morali poslanci v prav malenkostnih zadevah glasovati petkrat po imenu, kar je trajalo dobre 4 ure! Drago otročarijo ponavljajo malo da ne do danes v vsakej seji. Prav po očetovsko je dr. Kathrein, ko je bil dné 4. t. m. za 6 let izvoljen stalnim predsednikom, vse poslance opominjal in prosil: „Združimo vse svoje moči k resnem delu. To smo dolžni samim sebi, to smo dolžni časti in veljavi državne zbornice in pred vsem svojim volilcem“. Cela desnica je glasno odobravalala te besede, liberalci pa

se niso zmenili za opominj ter so jo popihali iz zbornice. Vsaj jim itak ni za resno delo v prid in blagor svojih volilcev, pač pa za nerednosti in skandale, ki jih neprestano delajo v zbornici.

Tako n. pr. so koj o pričetku 8. seje (dné 30. aprila) začeli strastno ropotati in razsajati Schönerer, Dobernigg in Wrabetz. Vlada je namreč dva dni popred zbornici predložila postavo, po kateri se imajo nove stavbe v Celovcu oprostiti hišnega davka za dvajset let. Poslanec baron Dipauli je nasvetoval, da se ta vladni zakonski načrt izroči davčnemu odseku 36 članov. Posl. Dobernigg je povdarjal, da je stvar nujna, — a pozabil je, staviti določen predlog. Večina je vsprejela Dipaulijev nasvet, a levica zopet zagrmí, zakaj se ne glasuje o nujnosti. Ob pričetku 8. seje je zaradi tega Dobernigg oistro prijel predsednika in mu očitaval, zakaj se ni o njegovem predlogu glasovalo po imenih. Predsednik dr. Kathrein ga je očetovsko poučil, naj se v prihodnje oglasi ob pravem času; kajti zbornica je bila že glasovala, ko se je celovski zastopnik spomnil na obstrukcijo. V istej seji je bil na dnevnem redu predlog socijaldemokrata in žida dr. Verkaufa o družbi železničarskih služabnikov. Ti so imeli med seboj velikansko zvezo, ki je štela 25 tisoč udov, a postala po svojih načelih državi in krščanskemu redu zelo nevarna. Vlada je bila torej primorana, to pogubno društvo razpustiti. Tej vladni naredbi se je upiral dr. Verkauf; on in njegovi socijalno-demokratski tovariši so zahtevali poseben odsek, ki ima to stvar preiskavati. Ministerski predsednik grof Bađeni je zagovarjal vladno postopanje in dokazoval, da je ministerstvo bilo primorano, zvezo razpustiti, ko je uvidelo, da so železničarji prišli socijalistom v roke, ki so jih nameravali zlorabiti državi in ljudstvu v veliko škodo. Vladno prepoved sta branila krščansko-socijalni antisemit Axman in katoliški poslanec Tusel, železniški sprevodnik v Solnogradu. Dokazovala sta, kako socijalistom ni bilo toliko mar, skrbeti za uboge železničarske delavce, temveč jih izkoriščevati in oškodovati v svoj dobiček. Vsak delavec je moral plačevati po 45 krajcarjev na mesec v društveno blagajnico, tako so dobivali socijalisti na leto do 60 tisoč goldinarjev; s temi tisočaki so vzdrževali in podpirali njih voditelje-postopače, potrebnim delavcem pa v bolezní ali nesreči še krajcarja niso

privoščili! Prav dobro je o tej zadevi govoril še slovenski poslanec prof. dr. Krek ter sklicevaje se na svoje izkušnje pojasnoval, kako nujno potrebno je bilo, da se je iz ozira na železniške delavce, na občno varstvo, na državo in zlasti na vero razrušila socijalno-demokratska zveza. Glasovalo se je ob koncu razprave zopet po imenih in Verkaufov predlog je večina s 179 glasovi proti 134 odklonila.

Posebnege pomena je deveta seja dné 4. majnika. Katoliški poslanec dr. Ebenhoch je v imenu katoliške ljudske stranke in v soglasju s skupinami slovanske desnice stavil predlog, da se prenaredi dosedanji šolski zakon. Glavno načelo temu predlogu, ki je presenetil vlado in levičarje, je to, da ima vsaka dežela pravico, določevati šolsko postavo. Državni zakon določuje samo, da je ljudska šola javna in vsakemu pristopna. Vsaj 6 let mora vsak obiskovati šolo. Kaj se poučuje v ljudski šoli, ktere knjige naj se rabijo pri pouku, — o tem naj določajo deželni zbori; oni podaljšujejo, če je treba, šolsko dobo in odločujejo v verskem oziru, kakšna bodi šola. Ako obvelja ta preosnova, dobimo v deželah, kjer imajo katoličani večino, versko in šestletno šolo, za katero se vedno potegujemo. Zastopniki slovenskega naroda pa moramo poskrbeti, da se nam v državnem šolskem zakonu zagotavljajo tudi narodne pravice tam, kjer smo v manjšini. V tisti seji se je razgovarjalo o nujnem predlogu liberalca žida dr. Pfersche-ta zaradi češke šole v Duhcovu na severnem Češkem. Pfersche se je pritožil, da je okrajno glavarstvo mestu Duhcov naložilo veliko plačo zavoljo tega, ker je moralo za 44 tisoč goldinarjev kupiti poslopje za češko šolo. Beseđil je na dolgo in široko ter skušal dokazati, kakšna krivica se godi „zatiraním“ Nemcem že sedaj na Češkem in kako se jim bode godilo še le po tem, če se bodo morali učiti češkega jezika. Toda učni minister Gautsch in poslanec dr. Herold sta dokazala, da so le Nemci v Duhcovu Čehom delali krivico, ker za 800 čeških šolarjev mesto ni bilo volje priskrbeti primernega šolskega poslopja, tako, da se 800 otrok poučuje še dandanes v neki 500 let stari podrtiji, ki ima le štiri okna in eno stranišče. Nujnost predloga se je odklonila s 195 proti 95 glasom.

(Konec prihodnjič.)

Podlistek.

Kako je Pavlihi stanovanje pogorelo in kako je obogatel.

(Konec.)

II.

Skoro leto sta tavalala križem svetá. Nekega dné se nameri, da zajdeta v gozd. Dolgo iščeta prave poti, pa je ne moreta najti. Do poznega večera sta hodila po gozdu, pa še na plan nista prišla. Kaj jima je bilo sedaj storiti? V hosti sta si morala poiskati ležišča. Ali Pavliha je dobro vedel, da so v gozdih volkovi in druge divje zveri domá, in da človek ni varen, zlasti po noči ne. Izmislí tedaj neko modro ter svetuje materi, naj bi si izvolila postelj na drevesu, kajti na visokem hrastu se mu je varnejše zdelo nego na tleh. Mati je bila s tem zadovoljna. Nese jo torej najprvo na drevo. Plezati je dobro znal, močen je pa tudi bil; to se mu mora priznati, če prav ni bil posebno previden. Ugnjezdíviš mater na drevesu, stopi še po vrata dol, kajti še teh ni privoščil volkovom. Kmalu so bila tudi vrata rešena vseh nevarností; ali še nekaj je ležalo na tleh. Kaj neki? Bilo je veliko, strto mlinsko kolo, ktero je bil Pavliha nedavno izdrl pri nekem suhem mlinu. Mislil si je, čez sedem let je vse prav, tedaj bodem morda tudi kolesa kdaj potreboval in odslej je tudi kolo prenašal okoli. Še kolo spravi na drevo in potem ostane tudi sam med vejami.

Jedva sta bila zasmrčala, kar se priklati jo roparji pod hrast ter začno preštevati tolarje, ki so jih bili ravno ukradli. Dolgo preštevajo in si delé plen, na zadnje bi se bili pa zavoljo jednega tolarja kmalu stekli. Prepirali so se že tako hudo, da so vzbudili Pavliho na drevesu. Pavliha jih nekaj časa posluša, pa kmalu jo ugane. Spusti namreč najprvo kolo dol med nje. Jednega roparja je pri ti priči ubil; drugi so pa osupli in vsi ostrašeni gledali na drevo, ali niso si mogli razjasniti, kako bi bilo prišlo kolo na tako visok hrast. Mislili so že, da je to očitna kazen božja. Kmalu padejo še vrata dol. Pustivši denarje na mestu, zbeže sedaj preplašeni roparji. Pavliha zleze z drevesa, pograbi tolarje skupaj in jih nese na hrast. Vzbudíviš mater, pové ji, kaj se je zgodilo med tem, ko je spala. „Mati!“ rekel je, „sedaj sva pa na konju; dveh tisoč še naš župan nima. To sva bogata! Sedaj vidite, kako mi je kolo prav bilo, pa ste mi ga branili nositi s seboj. Jutri se popeljeva domú, pa si bodeva táko hišo sezidala, kakoršne še sedaj ni v vasi.“

Precej ko se je zora zasvetila, spravita se na tla. Kmalu najdeta bližnjo vas, kupita voz in konja pri nekem kmetu ter se peljeta domú. Tudi vrata in kolo je vzel Pavliha s seboj za večni spomin, kako je obogatel. V domači vasi so ju ljudje kaj debelo gledali, Pavliha jim je pa včasih pokazal kak tolar, češ: nisem več berač, ne! Takoj drugi dan skliče vse zidarje in tesarje iz treh župnij skupaj, in ti so pod njegovim vodstvom kmalu postavili za tisto vas najlepšo hišo. Vsa do čistega je bila nova, samo vrata je imela stara; tako je hotel Pavliha. Mlinsko kolo je pa dal nad vrati

vzidati, vendar tako, da se je videlo. Pavlihova mati je bila zopet enkrat vesela, in tudi Pavliha je bil prav srečen. Nar. prip. — F. Peščenikar.

Tine in Barigeljc.

XIII.

(Samotarjevo pismo iz Slov. Plajberga.)

Rayno sem sedel v nedeljo popoldne pred durmi in se s Tinetom malo pogovarjal od politike, od vojske med Turki in Grki, ko prisopiha proti hiši gmajnski pot in že od daleč maha s pismom, ktero mi je gredé prinesel s pošte. Ko ga Franca zagleda, hitro pristopi, da bi videla, kaj je. Bala se je menda, da me zopet kdo vabi naprej po svetu. Prinesla mi je takoj špegle in moral sem pismo brati na glas. Glasilo se je:

„V Slovenjem Plajberzi na sv. Jurija dan. Ljubi Barigeljc! Jaz vzamem pero v svojo desno roko in je pomočim v to črno tinto, da ti napišem ta list. Mislil sem, da boš vendar malo pogledal tudi v naše hribe, da ti povem, kaj je pri nas novega in kaj vse počenjajo nasprotniki. Pa ne vem, kaj te v zadnjem času nič ni več videti po Slovenskem. Ali ti je zmanjkalo cvenka, ali pa se ti doma pri Franci tako fletno zdi, da je ne moreš zapustiti? No, ne zamerim ti tega. Da bodeš pa vendar vedel, kako se pri nas godi, sem ti napisal to pismo. Ne boš mi zameril, če ktero bolj zarobljeno povem, saj veš, da mi Gorjanci omike nismo jedli z veliko žlico, kakor tisti nemškutarji, kteri nam pravijo sedaj najrajši „Metudiji“. Naši nasprotniki so pri tem seveda na boljšem in pri

Naročajte in razširjajte „Mir“!

Dopisi prijateljev.

Gosp. poslanec Lambert Einspieler je predlagal dné 18. t. m. v državnem zboru, naj vlada preišče škodo, nastalo po zadnjem snegu ter naj pride poškodovanim na pomoč.

Iz Št. Lenarta pri sedmih studencih. (Naša šolska rana.) Slovenski oče nam piše: Prosim, dovolite mi, da Vam razodenem moje srčne bolečine zaradi preveč ponemčene šole v Št. Lenartu pri sedmih studencih. Ker slavne c. kr. šolske oblasti na naše mnoge prošnje za obligatni slovenski pouk v naši Št. Lenartskeji šoli ničesar niso storile, sem bil prisiljen, svoja fanta v aprilu 1895 iz Št. Lenartske šole odvzeti in nju dati v Št. Jakob v Rožno dolino, kjer je šola v oziru slovenskega pouka vendar boljši uravnana, kakor druge šole po slovenskem Koroškem. Zelo me je veselilo, da so bili Št. Jakobčani, ter zlasti gg. učitelji in čast. učiteljica, z njima zadovoljni. Žalibog, da je prišlo kmalu drugače. Četudi so se slavne c. kr. šolske oblasti same prepričale, da je Št. Jakobska šola veliko boljša, kakor mnogo drugih, je vendar prišel od beljaškega c. kr. okrajnega glavarstva v sredi oktobra 1895. l. ukaz, da sem moral svoje fante spet nazaj vzeti. No, sem rekel: Če bojo visoke šolske oblasti le tudi za Št. Lenartsko šolo tako uredbo dovolile, kakor jo imajo v Št. Jakobu, tedaj moje fante že rad dam spet v domačo šolo. In ker se mi je od merodajne osebe res zagotavljalo, da je šolam po slovenskem Koroškem že zaukazano, da, kjer starejši to tirjajo, tam morajo učitelji tri slovenske ure ne več v posebnih urah, ampak obligatno poučevati, me je le-to zagotovilo nekako zapeljalo, da sem fanta iz Št. Jakobske šole vzel in spet v Št. Lenartsko šolo dal o Veliki noči 1896. l. Pa kmalu, kmalu sem se prepričal, da ni tako, kakor se mi je zagotavljalo. Te tri slovenske ure v tednu se še zmirom le v posebnih urah, t. j. po šoli poučujejo in še v teh malih uricah učitelji navadno le po nemško renčijo s slovenskimi učenci: „das vorlesen, das abschreiben“ itd. Tako ravnanje je šolarje že tako splašilo, da sedaj v Št. Lenartskeji šoli le štiri učenci še obiskujejo od šolskih oblastev dovoljene tri posebne slovenske ure. — Kako po nepotrebnem pa slovenski šolarji toliko let hodijo v šolo nemško slamo mlatiti, to lahko dokazem s spričevali od mojih fantov iz Št. Jakoba in iz Št. Lenarta. Tam sta lepo napredovala in imela dobra spričevala, v Št. Lenartu pa sta naenkrat zaostajala in dobila slaba spričevala. Ni čuda, da šolarji nimajo veselja do teh učiteljev, ki s slovenskimi šolarji le v tujem jeziku govoré. Kedaj bodo vendar visoke c. kr. šolske oblasti iz slovenskih šol to v neobvično krivico odstranile in zaukazale, da naj se po vseh ljudskih šolah le v maternem jeziku šolo obiskujočih otrok poučuje? Da sedanja šolska uredba po slovenskih ljudskih šolah na Koroškem prav nič ne velja, to so šolske oblasti že same dosti prilike imele prepričati se. Res zadnji čas je že, da se v tem oziru kaj stori. Torej na delo rodoljubi in vojskujte se za slovenske šole!

Iz Žabnic. (Romanje.) Po starodavni navadi začne se tudi letos romanje na sv. Višarje na

praznik Vnebohoda Gospodovega, to je dné 27. t. m. Na predvečer tega praznika dojdejo gg. duhovni proti večeru na goro, slovesno sprejeti, in na praznik je gori prva božja služba ter se odpre božja pot. S ponižno hvaležnostjo do preč. škofijstva javljamo, da so tudi letos pri vsem pomanjkanju duhovnov odmenjeni trije gospodje na sv. Višarje, ki bodo kot pravi serviti, t. j. služabniki Marijini, opravljali ondi duhovno službo. Vsak čas bodo pripravljeni, postreči pobožnim romarjem in kedar bi morda le-ti trije gospodje sami ne mogli zmagati obilnega dela, jim bodo prišli drugi na pomoč. Tudi so spovednikom na sv. Višarjih podeljene posebne oblasti, ki lahko zadostujejo za vse slučaje. Vrh tega se ponujajo romarjem, ki našo božjo pot pobožno obiščejo, obilni odpustki. Naj bi tedaj verno ljudstvo slovensko tudi v tem letu obilno pohajalo božjo pot na sv. Višarjih in naj bi se nad vsemi romarji dopolnile besede Modrosti, ki veljajo o preblaženi Devici: „Zdaj tedaj, otroci! poslušajte me; blagor jim, kateri ohranijo moja pota. Kdor mene najde, bo našel življenje in prejel zveličanje od Gospoda.“

S. Incko, dekan.

Iz Žabnic. (Vreme in nasledki.) Mesec majnik se prav slabo obnaša. Že dné 2. tega meseca je padlo 7 cm. snega, ki pa ni dolgo ležal. Zatem je snežilo dné 7. in 8. precej izdatno, tako da je ležal sneg 35 cm. visoko, in še ni ta sneg prav zginit, vrglo ga je dné 12. še več; meril sem ga 46 cm. Dežja in snega je padlo do 13. t. m. že 261.9 mm., to je veliko več, kakor v treh prejšnjih mesecih. Toplomer je kazal pod 0 dné 3., 9., 12. in 13. Zdaj naj pa še kdo reče, da je cvetoči majnik najlepši mesec! Tako izvanredno mrzlo in mokrotno vreme pa ima za kmetovalca zelo žalostne posledice. Sadje bo pri nas vse pokončano, kar pa ne šteje toliko, ker nimamo veliko sadnih dreves. Podelali smo že večidel na polji in smo spravili v zemljo hruške (krompir) in sirk (koruzo) in bati se je, da se spridi zlasti sirk zaradi preobilne mokrote in mraza, kar bi bil za naše kraje hud vdtarec. Drugega žita je tū malo, zimске setve celo nič, tako da v tem oziru sneg ni povzročil velike škode, da se le kmalu spravi in toplo postane. Druga nadloga, ki nas tare, je pomanjkanje krme za živino. Lansko leto nismo pridelali mnogo tečne krme zavolj vednega deževanja in letos moramo živino in drobnjad v hlevu krmiti, ker bi bil že čas go gnati na pašo. Naj omenim še, da je zadnje jesen velika povodenj popolnoma zasula novo uravnano strugo Višarskega potoka. Treba je strugo spet izprazniti, ker bi bila sicer vsa uravnava, ki je požrla menda 28.000 goldinarjev, uničena. V ta namen je mnogo delavcev, posebno Bovčanov, najetih, ki morajo zaradi slabega vremena tudi brez dela postajati, med tem, ko hudournik zmirom sili proti polju in je tudi letos že enkrat državno cesto močno raztrgal in poškodoval. Slabo vreme tudi zadržuje in ovira zidanje novega župnišča ali farovža. Dragim bralcem „Mirovim“ bo večinoma že znano, da se je tū že lanskega leta začel zidati nov farovž, in se tudi že spravil pod streho. To boše prostorno in ponosno poslopje. Pročelje bo kinčala podoba sv. Jožefa. Letos se je delo začelo precej po velikonočnih praznikih in vrlo napreduje, pa bi še bolj, ako bi bilo vreme ugodnejše. Pri vsem tem imamo

enega naših mož, kateri se jim najbolj nevaren zdi. Najprej so mu snedli nekaj zaslužka in ko to ni nič pomagalo, so sklenili v svoji neskončni modrosti, mu pisati eno „kunšno“ pismo, v katerem mu očitajo, da je berač in da ga hočejo zastoj iz Plajberga zapeljati, samo da gré! In ko tudi to ni bilo dosti, so začeli hoditi na njegov dom in mu prepovedovat, da se ne sme mešati v njihove zadeve ter so mu obljubili, da ga bodo še prav našeskali, ako jim pade v roke.

Sedaj pa povej sam, dragi Barigelje, ali nimamo pri nas čisto posebno sorto ljudi? Ponašati se morejo z „bildingo“, ki je napravljena na čisto nov „form“ in obstoji v tem, da proti vsakemu, ki slepo ne trobi v njih rog, vzdignejo pest. Povedal bi ti še lahko, kako so naši liberalci o veliki noči na enkrat postali kristijani, a so svoje „krščanstvo“ kazali posebno s tem, da so streljali na svojo roko, hoteči nam s tem nagajat. Pa to bi te ne zanimalo dosti. Morda te enkrat zanese kak veter tudi v naše hribe in potem potožimo ti še marsiktero stvar. Za danes ti hočem povedati samo še pesemco, katero je zložil nekdo na čast našim nasprotnikom. Glasi se:

„Plajberžani, stare koklje,
Nosijo nemčurske coklje
Storkljajo za nasprotnikom
Izdajajo slovenski dom.“

Morda ji ti zložiš kak napev, saj si brihten in kunšten na vse strani.

Zdaj pa adijo in zdrav bodi pa vesel. Le pridno hodi po slovenskem svetu in naznanjaj nam kar počenjajo nasprotniki. Pozdravi mi Franco in Tineta pa tudi frajleco Okrogelnik. Tvój

plajberški samotar.

upanje, da bodo vsa dela dokončana tekom meseca avgusta in se bo potem mogla naša častita duhovščina preseliti v svoj novi dom; pravimo „duhovščina“, ker upamo, da dobijo tudi Žabnice stalnega kaplana.

Iz Medgorja. (Sneg.) To sicer ni nič novega, da meseca majnika včasih še sneg pade, pa kar nam je sneg dné 7. in 8. majnika škode napravil, ne bomo tako lahko pozabili, kakor „lanski sneg“. Tak piš je prišel po noči, da je veliko sto sadnih dreves, posebno mladih, pokončal. Ker se je namreč mokri sneg vejic trdno prijel, nismo ga mogli otresti; težki sneg in močni vihar sta nam torej za celo vrsto let veliko škode napravila. Tudi žito na polju je kakor povaljano in ni videti, da bo še vstalo. Burja se je posebno vlegla na Haber in Običe. Po Medgorjah pa nimamo polomljenih dreves, in tudi žito je že spet po koncu. Kakor poleti toča, tako se je ta vihar vlegel le na nekatere kraje. Tukaj v Medgorjah bilo je snega komaj za 2 prsta, nad Habrom, ki je le 5 minut oddaljen, pa 1 čevljev in tudi za poldrugi čevljev. Škode imata samo dva posestnika na sadnih vrtih za 400 do 500 gld. Sedaj je zopet snežilo in drugi sneg nam napravi še več škode, kakor prvi. Ubogi kmetje! —ar.

Iz Kotelj. (Naša živinska sejma.) V prejšnjih časih sta bila oba živinska sejma v Kotljah prav dobro obiskana in zavolj tega tudi živahna. V zadnjih letih pa sta bila pozabljena in zapuščena, kar je bilo občini v veliko škodo. Zavolj tega hoče občina oba sejma zopet povzdigniti. Razposlali so se že lepaki in oznanila na vse kraje in občine in upamo, da že letos oba sejma prideta zopet v staro veljavo. Vabimo torej tudi prav uljudno cenjene čitatelje „Mira“, da se jih udeležijo. Prvi živinski sejm boše dné 25. majnika na dan sv. Urbana in drugi na dan sv. Marjete dné 12. julija.

Iz Velikovca. (Zahvala. — Nadzorovanje šole.) Za našo narodno šolo je daroval č. g. Jožef Sigl, kaplan v Kamnici pri Mariboru, veliko in lepo podobo sv. Očeta z lepim okvirom: g. Janez Drašler, posestnikov sin v Drašici pri Borovnici na Kranjskem, poslal je nam več letnikov časnikov: „Dolenjskih Novic“, „Prim. Lista“ in „Domoljuba“; živila so o veliki noči našim č. sestram prinesli kmetje p. d. Peter v Rakolah, Blažej v Porečah, Spajsar in Hanž v Šmartnu, Skrajnik pri Mrzli vodi, Blažej v Zgornjem Dobju in Majričeva mati na Olšenici. Vsem blagim dobrotnikom kličemo hvaležnim srcem: Bog plačaj! — Dné 6. maja t. l. je gosp. c. kr. okrajni šolski nadzornik M. Artnak zopet obiskal našo narodno šolo in nadzoroval tri cele ure šolski pouk. To nadzorovanje je že drugo v teku polletnega obdobja naše šole. To pot se je g. nadzornik poseben pečal z drugim oddelkom in otroke izpraševal le v materinščini. Šolske zapisnike in tednike, koje imamo vse slovenske, našel je v redu, in izrazil se pohvalno o snažnosti pisank in zvezkov.

— (Zoper jezikovno naredbo.) Kakor izvemo, je dné 24. aprila t. l. ob 1/2. uri zvečer napravilo celovška nemško-narodno društvo v Sternwirti gostilni v Velikovcu shod po sporedu: 1. Protest zoper jezikovno naredbo na Češkem. — 2. Poročilo o delovanju nemško-narodne stranke v državnem zboru. Kot govornika sta nastopila mlada celovška doktorja g. podžupan dr. pl. Metnec in trgovske zbornice podtajnik g. dr. Plohl. Shoda so se udeležili velikovski nacioanalci in socijalni demokratje, menda celo tudi uradniki so ta zoper vlado naperjeni shod počastili. Gospodje so se tako dobro imeli, da so se bajé do jutra navduševali za „sveto nemško“ stvar. Res grdo je, da velikovski zagriznjenci, ki le od Slovencev-okoličanov živijo in katerim je slovenščina tako potrebna, kakor vsakdanji kruh, tako delajo zoper narodno ravnopravnost. Slovenci! kupujmo le pri pravično mislečih trgovcih in obrnimo nemško-narodnim zagriznjencem, ako nas ob tržnih dnevih še tako prijazno v maternem jeziku nagovarjajo, hrbet. Klin s klinom! Svoji k svojim! —Š—

— (Socijaldemokratično zborovanje.) Po plakatih se je po našem mestu naznanilo, da bo dné 27. apr. t. l. ob 1/2. uri zvečer v Kolorosovi gostilni povodom bližajočega se 1. maja socijalno-demokratično zborovanje, pri kojem bo kot govornica nastopila znana socijaldemokratična govornica Terezija Nötscher iz Dunaja. Radovednost, žensko slišati govoriti, privabila je kakih 200 ljudi obojnega spola v Kolorosovo pivovarno; prišli so tudi tukajšnji nacioanalci (!!) s svojim voditeljem in tudi drugo mestno „razumništvo“. Govornica Nötscher, bivša igralka, govorila je s krepkim glasom, in seveda v socijal-demokratičnem smislu, celo uro in pol in je pozvala navzoče pristaje, naj prav imenitno proslavljajo dan 1. maja. Iz njenega govora moram posebno to omeniti, da je govorila za jezikovno naredbo na Češkem. Radi tega so navzoči nemški nacioanalci, ki pa tukaj posebno radi pijejo češko plzensko pivo, kar besneli. Sad shoda je bil, da so se tukajšnji socijal-

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

demokratije v polnem številu in z godbo na šesterih dvovprežnih vozovih odpeljali na socijaldemokratski shod v Mosti. Graje vredno je pa, da se mestna godba, koje kapelnik je mestni organist (!) g. Jarič, dá zlorabiti za take namene. Ali smo prišli že tako daleč? —

Iz Šmihela nad Pliberkom. (Pouk o sadje-reji.) Hitro po popoldanski službi se je zapazilo v nedeljo dné 9. t. m. pred Šerčerjevo gostilno živahno gibanje. Popotovalni učitelj, gospod dr. E. Kramar iz Celovca, je namreč naznanil za ta popoldan predavanje o kmetijstvu in sicer o sadje-reji. Ker je bil ta hasnoviten pouk tudi iz lece v cerkvi toplo priporočen, zbralo se je ob določenem času okoli 130 posestnikov v prostorni dvorani poslušati že znanega, kaj ljubeznivega učenika. Po prijaznem pozdravu navzočih kazal je g. dr. Kramar z domačimi besedami, kako potrebna in koristna je za kmetovalca sadjereja. Stroški in potrebe kmetov rastejo od dné do dné, treba je torej tudi dohodke pomnožiti, in to naj se zgodi s skrbno vzgojo sadnih dreves jesenskega in zimskega plemenja, ki je kot bolj trdno posebno pripravno za kupčijo in izvažanje; zato je treba dobro vedeti, kakšna drevesca je treba vsajati. Mičen je bil pouk dalje o požlahtnenju ali cepljenju drevesc. Mnogokrat pač, ako drevesce noče rasti, dajejo ljudje vzrok zemlji in pravijo, da kraj ni za to. akoravno so tega le sami krivi, ker prav cepiti ne znajo. Konečno je govoril o saditvi drevesec, kako mora jama napravljena biti, kako se morajo drevescu koreninice obrezati in kako se mu mora prilivati, da se rasti poprime itd. Jako pazljivo so navzoči poslušali ta poldrugo uro trajajoči nauk, ki je marsikteremu poslušalcu k srcu šel in oči odprl, kajti slišati je bilo, „ja, smo se dozdej kaj malo zanimali za sadjerejo, ktera je vendar toliko koristna in poplača obilno ves trud“. Gosp. Kramar bi nam bil rad še več kaj povedal, ali čas ga je klical na vlak; obljubil pa je, nas letos še parkrat obiskati in svoj pouk nadaljevati. Srčna mu hvala! —

Iz Prevalj. (Naši rudečkarji. — Prvi majnik. — Katoliško delavsko društvo.) Kako „dobri katoličani“ so naši rudeči bratje, dokazuje letošnja velikonočna nedelja. Dva (seveda izmed voditeljev) sta porabila čas, predno se je pričela slovesna procesija, da sta „okinčala“ kraje, kjer so morali udeleženci procesije mimo iti, s povabili na socijalističen shod, ki bi se imel vršiti na velikonočni pondeljek ob 2. uri popoldne, torej med krščanskim naukom! Med tem, ko so oznanjevali možnarji v naših vernih katoliških krajih čast od smrti vstalega, so vabili „decimal-semokratje“ (kakor jih tukaj „ferderbajo“) ljudi k shodu, kjer se mu ta čast jemlje. Shod se jim je ponesrečil in je bil slabo obiskan. Zanimivo je, da so celo iz bele Ljubljane pozvali rudečega „sodruka“ Kristana, da bi prodajal rudečo modrost v slovenski torbici. Govoril je slovenski. Upajmo, da je imel vsaj toliko vspeha, da so mu navdušeni tovariši pot plačali — vsaj nazaj! — Prvi majnik, o katerem so obravnavali, na istem shodu, je bil tukaj za socijaliste silno delavniku, k večjemu „plavemu pondeljku“ podoben. Zjutraj so s svojo godbo, za katero so si note izposodili brčkone od par starih mačkov, trobili skozi vas, in vsi „kužeji“ so jim hvalo lajali. Ž njimi so prešerno in zmagovalno stopicali kaki trije socijalisti, seveda „voditelji“ stranke. Široki klobuki, rudeča „kravata“, malo čez-nočne megle v sicer prazni glavi, beseda „Pfaff“ v ustih — in socijalist je gotov. Cela slovesnost je bila tako silno smešna, da so zmotili še otroke, ki so jih imeli za norce v pustu. — Na belo nedeljo dné 25. aprila smo imeli shod kat. delavskega društva. Z veseljem je opazovati, da postaja zanimanje za društvo čim dalje večje. Najprej govori delavec, „črni“ Kristan, kateri nasproti „rudečemu“ Kristanu govori o praznovanju določenih dni, a v krščanskem smislu. Dobro zasoli „socijem“, ki molitev smešijo in pravijo: „nam se tudi brez molitve dobro godi“ s tem, da jim odgovori z besedami neke ženske: Moje svinje tudi ne molijo, pa se jim tudi dobro godi. — Potem razloži č. g. kaplan Eichholzer zgodovinsko socijaldemokratsko geslo: „Prostost, enakost, bratinstvo,“ in dokaže, da bi se spremenile v rudeči državi te besede v sužnost, v neenakost in najhujše sovraštvo med ljudmi. — Delavec G. spodbuja društvenike, da se naj tesno združijo in redno prihajajo k shodom. Govornik sam je v treh letih samo enkrat zborovanje zamudil. (Vrlo!) Mi bomo prvi majnik celi mesec, ne pa samo en dan praznovali pri majnikovi pobožnosti. Č. g. kaplan Križaj odgovori na ugovor socijev, da katoliška cerkev ne mara pomagati delavcem, s tem da dokaže, kako je cerkev zmerom pomagala, kedar ni imela sama zvezanih rok. Da zdaj ne more več, kakor nekaj, je povzročeno po dandanašnjem večji-del protikrščanskem zakonodajstvu. Liberalizem in nacijonalizem s podporo prostozidarstva nasprotujeta cerkvi, ker se bojita razširjanja krščanskega duha, ki jima je nasproten in nevaren. Socijalna

demokracija in anarhizem sta kruta sovražnika cerkve, ker ona širi med vsemi, tudi delavskimi stanovni zadovoljnost in blagostanje. Ravno to pa je socijalistom v kvar, ki sami hočejo vse najprej na beraško palico spraviti, predno svojo državo ustanovijo. Takim sovražnikom nasproti je seveda cerkev preslaba. Zakaj, čeravno so si nacijonalci in mednarodni socijalisti, liberalni bogatini in praznožepni anarhisti nasprotniki, se vendar združijo, kedar se gre proti katoliški cerkvi, kakor sta se sprijaznila Herodež in Pilat, ko je šlo proti Kristusu. To nas učijo dogodki v Gradcu, kjer so visoki liberalni uradniki in nemški nacijonalci za socijalista glasovali, da ni zmagal katoliški nemški duhoven. Navzoči so po zboru še nekaj časa skupaj ostali, in tudi nekaj novih udov smo spet pridobili. — Prihodnje zborovanje bo na praznik Kristusovega vnebohoda dné 27. majnika popoldne ob 3. uri, v Farni vasi pri Štöcklu. Pridite v prav obilnem številu! —

S Tolstega Vrha. (Podružnični shod.) Naša podružnica sv. Cirila in Metoda je napravila dné 9. maja t. l. Podklancem, v takolimenovanem „Landhausu“, prav ob koroško-štajerski meji svoj letni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Prišli so rojaki iz bližnjih koroških vasi v prav častnem številu, pa tudi vrli rodoljubi iz sosedne Štajerske. Posebna hvala jim, da so nas počastili in pokazali, da nas Meža in meja ne ločita, marveč da vsi jednako iskreno čutimo za svoj materini narod. — V navdušenem govoru in izbranih besedah je kazal črneški č. g. provizor V. Krejčič, kako ima vsak človek dolžnost spoštovati in ljubiti svojo domovino in svoj materni jezik, ravno tako, kakor mu božja zapoved veli spoštovati rodne stariše. Živahna pohvala je sledila temu govoru. — Nató je g. kaplan J. Rozman v daljšem govoru narisal nam namen in pomen ljudske šole ter je kazal, kako mora biti uravnana, da doseže svoj imenitni cilj. Šola mora biti verska, narodna, t. j. za nas Slovence slovenska in 6letna; ozirati se mora na gospodarske razmere in potrebe onih, ki pošiljajo svoje otroke v šolo. Mi se ne branimo drugega, t. j. pri nas nemškega jezika, ali to je gotovo, da se drugi jezik more uspešno poučevati le na podlagi materinega jezika. Prazni so ugovori nasprotnikov zoper šole, kakoršne zahtevamo mi, splošna skušnja pa kaže, da je na šolskem polju nujno potrebna korenita izprememba. — Na to je sledila volitev novega odbora. Potrdili so se dosednji odborniki, le za tajnika se je na novo izvolil čast. g. V. Valeš, župnik guštanjski. Sledilo je še poročilo o uravnavi in uspehih velikovške „Narodne šole“, vspehujujalo se je k vstrajnosti in z „živio“-klici cesarju se je zaključilo zborovanje. Med shodom in potem je nas z lepim petjem kratkočasil črneški pevski zbor. Slava mu! Upamo, da shod obrodi sad, in da se zlasti Črnečani kmalu in odločno potegnejo za slovensko šolo.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Nemci kar naprej ropotajo zoper jezikovne naredbe in ker jim je Avstrija za ropotanje postala že pretresna, napravili so dné 9. t. m. shod v Draždanih na Saksonskem, torej v blaženem „raj“-u. Pa slabo se jim je obnesel. Kričači, ki so prišli iz Avstrije na ta shod, niti govoriti niso smeli, marveč oditi so morali s precej podaljšanimi nosovi! Prav se jim godi. Nam se le čudno zdi, da ljudje, ki se toliko navdušujejo za Nemčijo, ne poberejo svojih kopit ter se spravijo čez mejo. Nihče ne boče žaloval za njimi! — Na Dunaju so pri volitvah za okrajne zastope v III. volilnem razredu dné 10. t. m. v vseh 15 okrajih zmagali protisemitje. — Veliko preglavice dela ministrom in zbornicam na Dunaju in v Budimpešti avstro-ogerska pogodba, o kateri se zastopniki obeh državnih zborov ne morejo zjediniti. Poslanci, katerim je kaj mar blagor ljudstva, morejo in smejo glasovati le za tako pogodbo, ki bremena pravično razdeli tudi na korist Avstriji ne pa samo Ogerski. — Te dni se vršijo na Hrvatskem volitve za deželni zbor (sabor). Vladajoča madjarska stranka dela z znanim pritiskom, da povsod zmaga s svojimi pristaši in zato postopa s kruto silo in prav po ogerskem vzorcu. — Vlada je, kakor smo poročali, razpustila po volitvah socijaldemokratsko zvezo železniških služabnikov zavoljo politične agitacije. Sedaj se snuje velika krščansko-socijalna zveza teh delavcev. Dobro!

Druge države. Angleška kraljica Viktorija praznuje dné 20. junija šestdesetletnico svojega kraljevanja. To je pač izreden dogodek, ktere ga bodejo obhajali z velikanskimi slavnostmi. — Od našega in ruskega vladarja so dobile vlade v Belemgradu, Sredu, Bukarešti in Cetinju priznanje, da so pravilno postopale, ko se niso mešale v grškoturske homatije. — Srbski kralj Aleksander je dné 4. t. m. prišel na Cetinje obiskat črnogorskega kneza in bil jako slovesno vsprejet. Videlo se je, da vladajo najboljši odnošaji med Srbijo in Črno-

goro. Domú gredé je srbski kralj obiskal našega cesarja na Dunaju.

Novičar.

Na Koroškem. (Sneg.) V žalostnem spominu nam bode ostal letošnji majnik. Po nenavadno toplem in ugodnem sušcu in malem travnu toliko snegá v majniku! Že prvi sneg dné 7. in 8. t. m. je napravil nekoliko škode, pa le po nekaterih krajih. V sredo dné 13. snežilo je po vsem Koroškem in v sosednjih deželah, celó v Italiji in Trstu! Padal je sneg kakor sredi najhujše zime in po mnogih krajih nad meter visoko pokril zemljo, potlačil žito, zlasti rž, ki je prav lepo kazala, in lomil drevje, da se bodo še leta pozneje videli sledovi letošnjega majnikovega snegú po sadovnjakih in gozdih. S strahom gledajo naši kmetje v bodočnost, ker primanjkuje jim krme za živino, jedil za družino in s čem naj plačajo vedno rastoče davke? Treba je kmetom pomoči! Občinske zastope opozarjamo, naj čim preje zglasijo nastalo škodo, da se odpišejo davki in vsaj deloma popravi velika škoda.

— (Cerkveni rop.) Po noči od 4. do 5. t. m. so vlomili tatovi v farno cerkev v Galiciji ter odnesli dve monštranci in 3 srebrne kelihe ter izpraznili nabiralnik. Škoda je precejšnja.

— (Nesreče.) Dné 7. t. m. so se raznesle stope za smodnik v Hörzendorf-u blizu Št. Vida. Celó poslopje je raznešeno in tudi bližnje hiše ter cerkev so poškodovane. K sreči noben človek ni bil blizu, ko se je nesreča zgodila. — Ponesrečil se je dné 5. t. m. 28letni kmetijski sin J. Futelnik s Puštrice. Padlo je drevo na njega in ga poškodovalo tako močno, da je v nekaterih urah umrl. — Pogorela je dné 1. t. m. hiša mizarja Žerjava v Trbižu.

* Prestavljen je nadučitelj in c. kr. okr. šolski nadzornik J. Stelzl iz Borovelj v Steuerberg. — Osemdesetletnico svojega rojstva je praznoval dné 16. t. m. grajščak Maks pl. Moro v Vetrinju. Priredili so mu večje slavnosti. — Pismeni zrelostni izpiti na celovski gimnaziji se pričó dné 9. junija, ustmeni dné 12. julija. — Celovško nemško pevsko društvo obhaja prihodnji teden 50-letnico svojega obstanka. — Pri sodnijah bodo postavili 1311 novih uradnikov in 1493 novih pisarjev. Kako bodo stroški poskočili, je očitno. — Ustrelil se je v Beljaku poročnik (lajtenant) deželne brambe Vinciguera. — Umrl je dné 18. t. m. v Pliberku preč. gosp. dekan Fr. Centrih, star 54 let. N. p. v m.!

Na Kranjskem. Prihodnji mesec bodo prepeljali telesne ostanke slavnega učenjaka-jezikoslovca M. Kopitar-ja z Dunaja v Ljubljano, kjer jih položijo v časten grob. — Pevsko društvo „Ljubljana“ dobi novo zastavo, ktera se slovesno blagoslovi dné 27. junija. — Umrl je č. g. J. Bolta, provizor v Ledinah, star 43 let. — Novo pošto so dobili v Godoviču v logaškem okraju. — Misijon so imeli v Dolu pri Litiji. — Na Kranjskem je bilo leta 1896. 3555 porok, rojenih 18.555, umrlih 15.282. Vsled jetike jih je umrlo 2179, vsled vratnice 1813, vsled pljučnice 858. Ponesrečilo se jih je 216, samomorov 27, umorov in ubojev 26.

Na Štajerskem. Šola je pogorela pri sv. Barbari v Halozah. — V Št. Andražu nad Polzelo so ustanovili bralno društvo. — Doktorjem modroslovja je bil v Rimu promoviran č. g. Fr. Kovačič. — Misijon so obhajali v Slivnici pri Mariboru in v Starem Trgu pri Slov. Gradci. — Pri Sevnici je v ponedeljek 3. t. m. trčil plov na skalo in se razbil. Pri tem sta se dva savinjska plovca ponesrečila in utonila, ko je bila Sava jako narastla. Truplo enega so na mestu izvlekli, drugega so valovi dalje gnali.

Na Primorskem. Slovincem, ki potujejo v Gorico, priporočamo Sudov „Grand Hôtel“ nasproti glavni pošti, kjer se zbirajo goriški Slovinci. — V kratkem se začne graditi na državne stroške nov most čez Sočo pri Barki. Most bo kamenit in 300 metrov dolg. — Zavarovalnico za živino so ustanovili mirenki kmetovalci. Živinorejci so se zavezali med seboj, da hočejo vsakemu udu, v slučaju, da mu pogine živina, kupiti drugo živino. Zavarovalo se je dosedaj nad 200 glav govedine. — Zavoljo neprestanega hujskanja lahonov proti Slovincem so tuji začeli zapuščati Gorico. — V Mirni so ustanovili posojilnico, v Biljah pa posojilnico in društvo za zavarovanje goveje živine. — Kapelico v čast sv. Cirila in Metoda nameravajo v proslavo petdesetletnice vladanja cesarja zgraditi vaščani vasiče Padrič in tržaški okolici. — „Prim. List“ piše: Italijanskim trgovcem v Gorici huda prede, ker jih Slovenci zapuščajo. Kdo je temu kriv? Krivi niso slovenski „hujškači“, ni slovenska duhovščina, ki vedno uči ljubezen do bližnjega; zahvalite za-to svoje voditelje in duhal, ki na vsej črti Slovence psuje in zaničuje. Sami ste krivi, da so Slovenci slednjič enkrat pričeli izvrševati geslo „Svoji k svojim“. To bi imeli storiti povsod, tudi pri nas na Koroškem!

Po drugih deželah. Dne 10. t. m. je pogorela vas „Windisch-Matrei“ na Tirolskem. Le nekaj poslopij in cerkev so rešili, 80 hiš s šolo, bolnišnico itd. je uničil ogenj. Škode je blizu pol milijona goldinarjev. — Velikansko ribo so vjeli srbski ribiči pri Oršovi v Dunavu. Dolga je bila 2-7 metra in težka 280 kilogramov. Prodali so jo v Budimpešti za 680 gld. — Dne 4. t. m. so v Barceloni na Španjskem ustrelili onih 5 anarhistov, ki so bili obsojeni na smrt, ker so leta 1896. vrgli bombo v procesijo sv. Rešnjega Telesa. — Opozarjamo na inserat državne loterije na zadnji strani. Čisti dohodek je namenjen dobrodelnim namenom in število dobitkov je baš letos posebno visoko. Jedna srečka stane 2 gld.

Vabila.

— **Katoliško-delavsko društvo za Prevalje in okolico** ima na dan Kristusovega vnebohoda dne 27. majnika shod pri Štoklu v Farni vasi. Na dnevnem redu je več zanimivih govorov. Delavci in prijatelji delavcev, udeležite se shoda v prav velikem številu! **Načelnikstvo.**

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Štefan in okolico v Ziljski dolini** bode imela v nedeljo dne 30. majnika 1897, ob 1/4. uri popoldne, v gostilni pri Mežnarju na Plesišču svoj letni občni zbor s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav načelnika. 2. Razni govori in nasveti. 3. Petje. 4. Volitev odbora. 5. Volitev zastopnika pri glavni skupščini. 6. Vpisovanje novih udov in pobiranje letnih doneskov. 7. Prosta zabava. Vse zavedne Slovence, posebno pa gospode govornike, k obilni udeležbi prijazno vabi **načelnikstvo.**

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda za Opače in okolico** priredi v nedeljo dne 30. maja t. l. (ne 23. maja) ob 3. uri popoldne v gostilni pri Kramarju v Šmarjeti v Rožni dolini svoj letni občni zbor s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav načelnika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev novega odbora, namestnikov in dveh zastopnikov za glavno skupščino. 4. Vplačilo doneskov starih in novih članov. 5. Razni govori o slovenski šoli, pa tudi nasveti. 6. Razdelitev nekterih društvenih knjig ter potem prosta zabava. Vse zavedne Slovence in Slovenke, posebno pa gospode govornike, prijazno vabi **odbor.**

Sejmovi.

Podkloster, dne 4. maja. Prignali so: 3 bike, 76 volov, 63 krav, 51 telic, 17 ovc, 3 koze. Sejem je bil srednje obiskan.

Žel. Kaplja, 1. maja. Prignalo se je 46 volov, 45 krav, 720 ovc. Obisk je bil jako dober, popraševali so posebno po ovcah; kupei največ iz Zgor. Koroškega.

Labod, 4. maja. Prignalo se je 6 pitanih volov, 56 vprežnih volov, 29 juncev, 54 krav, 2 telici, 796 ovc, 29 koz. Posebno živahna je bila kupčija z ovca, katerih se je prodalo 580. Kupci so bili iz podjunske in labodske doline.

Loterijske srečke od 15. maja.

Gradec	42	58	79	12	13
Dunaj	30	45	20	53	57

Tržne cene v Celovcu dne 17. maja.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	—	—	—	—
rž	4	83	6	04
ječmen	—	—	—	—
oves	2	27	2	84
bejda	3	48	4	35
turšica (sirk)	3	16	3	95
pšeno (kaša)	7	—	8	75
rižol	6	—	7	50
repica (krompir)	1	50	2	52
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 60 kr. do 3 gld. — kr. kisto 1 gld. 90 kr. do 2 gld. 60 kr., slama po 1 gld. 30 kr. do 1 gld. 55 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 76 do 80 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 115 do 165 gld.

Naznanila.

Gostilna „Buchenwald“

ob Vetrinjskem obmestju in Št. Rupertske cesti
priporoča kmetom svoje

velike in lepe hleve.

Tudi so tam po ceni jed in pijača.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda (Gorica)

naznanja, da je otvorilo

društveno zalogo briskih vin

v ulici Barzellini v Gorici.

V zalogi se dobivajo poleg pristne rebule tudi razna domača črna vina. Za pristnost se jamči.

Po najvišjem ukazu Njih

c. in kr. apost. Veličanstva.

XXXI. državna loterija

za civilne dobrodelne namene

7816 dobitkov v gotovini, razdeljenih v 148 dobitkov s 3834 pred-dobitki in 3834 po-dobitki v skupnem znesku **165.000 zlatih kron in 100.950 goldinarjev avstr. veljave**, in sicer:

1 dobitok **150.000 kron v zlatu**, 1 dobitok **15.000 kron v zlatu**.

1 dobitok . . . gld. 5000	1 dobitok gld. . . gld. 1300	14 dobitkov gld. 150 = 2100	182 dobitkov gld. 20 = 3640
1 4000	3 dobitki . . . 1000 = 3000	18 100 = 1800	584 15 = 8760
1 3000	4 500 = 2000	28 75 = 2100	350 12 = 4200
1 2000	4 300 = 1200	52 50 = 2600	1350 10 = 13.500
1 1800	4 200 = 800	96 30 = 2880	660 7 = 4620
1 1600	8 dobitkov . . . 175 = 1400	50 25 = 1250	4400 6 = 26.400

Zrebanje je nepreklicno dne 10. junija 1897.

Jedna srečka stane 2 gld. avstr. veljave.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. Riemergasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah in brzojavnih uradih, v menjalnicah itd. Načrti za kuppe srečk zastoj.

Srečke se dopošilajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega vodstva. Oddelek drž. loterij.

Učenca,

pridnega in uzornega v zadržanju, ki je dovršil vsaj jeden razred gimnazije, realke ali meščanske šole, in je zmožen nemškega in slovenskega jezika, takoj sprejme v svojo trgovino z železnino

Fran Sadnikar,

v Celovcu, Burggasse št. 7.

Pijančljivost

se dá ozdraviti z **antibetinom**,* kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. **Mnogoštevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo.** — Ker zdravilo nima nobenega okusa, zamore se pijancu dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena skatljja velja 2 gld. 20 kr. Dvojna skatljja za bolj zastarane bolezni 4 gld. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: **Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.**

* Ime zavarovano.

Deloljubne

osebe — povsod — ktere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod **„Zukunftsvorsorge“** Gradec, poste restante.

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi do sedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški bolezni v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljav kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljšo zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštne prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,

Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, ktere ga ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prišel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“

„k prvemu kraju“

kolodvorske ulice št. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.

Spoštovanjem

R. Kokl.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljšo in najcenejšo **šivalne stroje** vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi **železne blagajnice**, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

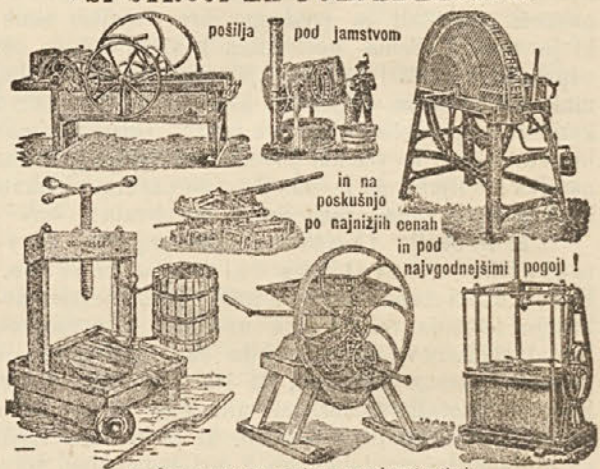
Tudi priporoča najnovejša **pnevmatična kolesa** (bicikeljne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.

V najem

se dá Rušejeva kmetija z gostilno vsaj za pet let v Spodnjih Žamanjih, fara Št. Kancijan, sodnija Dobrla ves. Meri okrog 35 oralov, od tega 17 in pol oralov njiv ter 3 in pol orale travnikov. Oni, ki hočejo vzeti kmetijo v najem, naj pridejo dne 22. maja t. l. predpoludne na Ruševo kmetijo v Spod. Žamanjih, ali pa naj se dotlej oglasijo pri c. kr. notarju dr. Jož. Haas-u v Dobrli vasi.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, sivo ali prirejeno, na vsako vrsto stroja. Bogato ilustrovani 192 strani obsežni ceniški v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

2 PRATERSTRASSE Nr. 49.

Preprodajalci se iščejo.

Nove cerkvene muzikalije Ign. Hladnika.

a) **Latinska maša** v čast Sv. Družini za sopr., alt in bas z orgljami. Cena 1 gld. z glasovi, posamz. gl. 20 kr.

b) **3 Ecce sacerdos magnus** za birmo tri- in četvero glasno, ter Asperges in Vidi aquam. Cena 40 kr.

c) **12 Tantum ergo** za mešan zbor. Cena 50 kr.

Vsa tri dela ob enem 1 gld. 50 kr. Dobé se pri skladatelju v Novomestu, Dolenjsko.

C. in k. dvorna tovarna za orglje bratov Rieger

v Krnovem (Jägerndorf) avstr. Šlezija, podružnica v Budimpešti VII., Garay-utca št. 48 v lastni hiši.

Dobre cerkvene orglje po ceni z zelo ugodnimi pogoji. Ceniki zastoj.